

KIADÓ HIVATAL:

Szikes Antal könyvnyomdája, hova az előfizetési pénzek, hirdetések és minden a kiadóhivatalt érdeklő közlemények küldendők.

„Nyilttér”ben egy sor közlési díja 10 krajcár.

Hirdetések jutanyos áron vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGZADASÁGI HETILAP

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

SZARVAS VÁROS HIVATALOS LAPJA.

ELŐFIZETÉSI ÁR

Egész évre 5 frt. — kr.
Félévre . . . 2 frt. 50 kr.
Negyedévre 1 frt. 25 kr.

SZERKESZTŐSÉG.

Beliczey-ut 15. szám
hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.

Kéziratok nem
adatok vissza

Ünnepre magyar!

„Fel! honfiak, polgárok, talpra! itt a dicsőség reggele.” Ily megszólítással tüzelte fel a láng-lelkű költő hősi nemzetét a válság nehéz napjaiban hazaszeretetre.

„Schonnai bitang ember, a ki, ha kell, halni nem mer!” dörgé fülébe édes nemzetünknek a mi Tyrthaensunk, Petőfi is a lesújtó ítéletet nemzeti megpróbáltatásunk kezdetén.

De hol van ma a költő, ki ihletett szellemmel méltó ünneplésre tudna tüzelni bennünket?

Oh! ha élne még gyújtó szikránk, Petőfi bizonyára ismét felrázna bennünket aléltóságunkból s eldörögné felettünk, hogy „Schonnai bitang ember, a ki még ma sem ünnepel!”

Ezzel méltó igazságot vágna szemük közé azoknak, kik csak bitorolják a becsület szent nevét, mert szívük akkor sem akar ünnepelni, mikor közös anyánk, az édes haza ünnepel.

Fel tehát honfiak, polgárok talpra! a magyar nemzeti becsület szent nevében ünnepeljünk, hiszen édes anyánk, a drága hon ül ma dicső, magasztos, világra szóló ünnepet!

Polgártársak! Mióta e hont édes hazánknak, magunkat pedig emelkedett önérzettel magyaroknak nevezhetjük alig volt szebb, alig nagyobb, alig lélekemelőbb ünnepünk a mainál.

Hiszen ma van ezer esztendeje annak a világtörténelmileg nevezetes eseménynek, hogy dicső Árpád apánk hősi népével ezt a hármás bérczről büszkén koszoruzott s a négy folyótól ezer áldással öntözött szent hazát, hosszú, kemény tusák és véres háboruk árán elfoglala. Azóta ezer év vihara vonult el felettünk s a

magyarok nagy Istenének irgalmából a második ezer évnek küszöbére léptünk. Lehet-e ennél szebb? lehet-e magasztosabb nap egy nemzet életében? Melyik nemzet él meg ily öröm-ünnepet?

Hol van Egyiptom, hol Tyrus, hol Szidon népének dicsősége? Hol van Maczedonia, hol Spárta csodákkal határos hősisége. Hol van a tudományok és szépművészetek gócz pontja Athén? Hol Róma az ő világverő caesáraival? Hol Jeruzsalem vallásos szertartásaival? Hol vannak a Vandalok, Hunnok, Avarok, kik mint a boszszuló Isten népeket irtó ostarai járták be a févilágot? — letűntek az élet szinpadáról! Ezek egy némelyikének ezer évnél is kevesebb idő ásta meg a sirt a nemzeti feltámadás minden biztató reménye nélkül.

És mi, egy át élt ezer év után is büszkén mondhatjuk koszoruzó költőnkkel:

„Ez a föld, melyen annyiszor
Apáid vére folyt;
Ez, melyhez minden szent nevet
Egy ezred év csatolt.”

Midőn így egyrésről szívünkben az öröm és a szent lelkesedés tüze fellángol, másrésről a természeti életösszton oda utal bennünket hogy szembenézzünk a második ezer évvel is, melynek küszöbét, a magyarok Istenének jóvoltából átléptük, kérdezve: mit hozhat ránk a jövő?

Bármit hozzon reánk, bennünket meg nem dönthet soha, ha édes hazánk multjából tanulni is tudunk.

Emléket a jelennek ad a mult. A mi multunk a lángoló hon szerelem drága emlékét hagyta ránk, mely mintegy tűzoszlop vezette őseinket minden nemzeti katasztrófán keresztül.

Őseinktől tanulhatjuk meg az igazi haza-

szeretetet. Ők voltak azok, kiket az utókor a „félistenek” nevével dicsőített. Nem riadtak ők vissza az ágyú dörejtől, az ellenség eget-földet rázó hadi lármájától, ott küzdöttek ők, ott az utolsó perczig, utolsó lehetőség s miért? a haza jobblétéért, azért az ezerszer szent mennyei szabadságért!

Ez a hazaszeretet adta nekünk a királyi trónon szent Istvánt, Lászlót, IV. Bélát, Nagy Lajost, Hunyady Mátyást. Ez adta a csatatéren Kinizsyt, Bátoryt, Hunyadiakat, Rákóczyakat. Ez adta az önfeláldozásban Szécsi Dezsőt, Kemény Simont, Dobót, Szondyt, Rozgonyi Cicellét. Ez a hazaszeretet teremtette meg szabadság harcainkat ezer meg ezer hőseikkel, kiknek tettei nem halványulnak el a régi görögöké mellett sem.

* * *

A hazaszeretet ily önfeláldozó hőseinek említésénél pihenjünk meg egy pillanatra s hagyjuk gondolkodni lelkünket, hagyjuk dobogni szívünket, hogy magunkévá tevén őseink legszebb erényét büszke önérzettel nézzünk a jövő elé, melyet csakis lángoló honszerelm és testvéri összetartás biztosíthatnak számunkra. — A rét gyenge nádszálát a legcsekélyebb fuvalom is képes megingatni; de a rét nádsövényét a haragos ég vihara sem. A porszemet kényekedve szerint dobálhatja a haragos szellő; de ha porszem porszemhez tapadva gátat képez, akkor dacolni képes a tenger hullámaival is. Össze nem tartva gyengék vagyunk; összetartva pedig oly erőt képviselünk, melyen még az idő mindent leromboló érczeke sem győzedelmeskedik.

TÁRZA.

Ezredéves Ünnepi ének

Kondoros, 1896. május 10.

(Dallam: A ragyogó nap ma ismét.)

Ma, ezredéves ünnepen
Te néked énekelünk
Örök, mindenható Isten,
Ki itt voltál mivelünk:
Ajkinak szózatát,
Szívünk imádatát,
Habár mindez tökéletlen
Fogadd kegyesen oh, Isten!

A nagy világ millió ügyét
Te szent karod hatalma
Intézi bölcsen — és e nép,
Mely Téged áld hiven ma
Csak általad nyeré
Honát, a mely felé
Áhítva néztek őseink,
Nagy és dicső elődeink.

Főttek e földre és velők
Voltál te nagy, hatalmas
Isten! azért volt fegyverök
Mindenütt diadalmas:

Alapítván hazát,
Mely ezer éven át
Megtartva él te általad
Atyánk, meri őrzéd azt magad . . .

Megalkotád hazánkban is
A Krisztusnak országát,
Egyesítve a népeit
Ő benne, kit imád s áld
Minden szív és kebel
S nevében énekel
Dicsőséget uram, neked
Hogy áldottad e nemzetet.

Bajok, keservek ostorul
Ránk is nehezédnek . . .
A szív, a lélek elszorul
Ha erről szól az ének . . .
A vér s a köny-patak
Azt bizonyítja csak,
Hogy áldott, szent e föld nekünk,
Hol egy a por, a hant velünk.

Buzgó fohászbán egyesül
Magyar hazánknak népe.
Tiéd a hála egyedül
Isten, színed élébe
Alázattal jövőnk

Kérni: maradj velünk!
S tanítsd e hon minden fiát
Hiven szeretni a hazát!

Keviczky.

Millennium.

(1896. máj. 10.)

Végig tekintek nagy mulladon, —
Harczokban s dicsben oly gazdagon;
Egy ezredév áll már mögötted,
Jó Isten örökösöd fölöted, —
Szeretett, imádott nemzetem!
Hála-könnnyel telik meg szemem.

Fényes napok viradtak Reád,
A ki annyi borít éltél át;
Ünnepelsz, — ritka szép ünnepet,
S kezdesz élni új évezredet —
Szeretett, úgy feltét nemzetem!
Öröm-könnnyel telik meg szemem.

Ünnepelj, bizzál Istenben,
Maradj meg ősi erényedben;
Nem, nem lesz oly sötét és borult
Jövőd, ezt hiszem, mint volt a mult: —
Te élni fogsz, édes nemzetem!
Remény-könnnyel telik meg szemem.

L. G.

Azért: Zuduljon bár ezer vihar
Ezer vész ellenünk.
Vész, viharon áttörhetünk
Csak magyarok legyünk!

Kovács J.

Aldozunk.

Állami, nemzeti létfenntartásunk nehéz küzdelme, alkotmányos szabadságunk védelme, századokon át lekötötte, elvonta erőnket közművelődési, közgazdasági fejlődésünk munkájától.

S akkor, midőn a honvédelem „szent kötelességével még egy másik párosult: az annyi véren vásárolt béke áldásai között virágzásra emelni a hazát, melyet őseink vére vívott ki és ismét őseink vére tartott meg számunkra“ csak paránya maradt meg a nemzeti életerőnek.

Csak paránya szállott reánk a nemzeti életerőnek a honvédelem utolsó nagy rázkódtatása, a rettenetes éghabóru után, melyet fejlődésünk szolgálatába vihetünk; de még az is le volt kötve; alig volt elég arra, hogy megtörve vonszoljuk keresztünket. Az erő fejlődni akart, de nem tudott, hiányzott az erőfejlesztő melegség az alkotmányos szabadság.

Midőn végre elvonultak hazánk borus egéről a sötét fellegek, s a szabadság, az alkotmányos élet napja felderült felettünk: nemzeti erőnk magmaradt paránya új életre kelt, fejlődött rohamosan, munkára, alkotásra csakhamar képessé erősödött.

Erőnk növekedése tett képessé megismerésére feladataink sokaságának, s képesek lettünk mérlegelni is, egyenként azok nagyságát, s láttuk eszközeink fogyatékoságát. S midőn felismertük elmaradottságunkat, közművelődési, közgazdasági fejletlenségünk nagyságát, láttuk helyzetünk elszomorító képét: megdőbvenve állottunk meg az előhaladásunk terétől elválasztó tátongó mélység előtt; s gyengeségünk még sem szédítette a mélységbe, pillanatnyi kábultság után ezredéves önfenntartási ösztönünk munkához vezérelt, alkotásokra ösztönzött, erőfeszítésre, áldozatokra lelkesített.

Behordtuk a tátongó mélységet, Elegyengetve szellemi s anyagi előhaladásunk talaját, megkezdtük oly állami épület felemelését, melynek minden köve a polgárosodás igényei szerint lett beépítve,

Közművelődési, közgazdasági fejlődésünk nemzetfenntartó oszlopaikat rohamosan, hihetetlenül gyorsan, erősen raktuk fel, oly sikerrel, milyent más nemzetek békés évszázadok munkássága mellett értek el.

Csak három évtized az erőfeszítő nemzeti munkásság tartama. Pillanat ez csak államéletünkben, s e pillanat az, mely alatt pótoltuk századok kényszerű mulasztásait, s e pillanat az, melynek erőfeszítő tevékenysége, nagy áldozatai emelték fel nemzetünket a polgárosodásban előhaladt oly nemzetek körébe, melyeknek a kifejlődésre évszázadok békéjét fegyvereink, s pazarul ontott véráldozataink biztosították.

Emlékezzünk vissza új életünk első perczeire, s tekintsünk vissza a térre honnan kiindultunk. Erőfogyott nemzet valánk, tevékenységünk tere oly puszta volt. Közművelődési, közgazdasági, s általában minden oly intézményeink, melyektől a nemzeti jóllét, közboldogság, az állami hatalom függ, hiányoztak, s alig volt meg oly alap is, melyet a kor igényeinek megfelelő, az idegenben mindenütt már erősen kiképezett intézmények alkotására felhasználhattunk.

Itt az ország igazi szíve táján, Békésvármegyében még nagyobb volt elmaradottságunk sivársága, mint másutt. Magunkra voltunk hagyva, hiába tekintettünk a segélyt nyújtó kéz után, mely felemeljen, s előhaladásunk rögzös utain támogasson. De ha zugolódtunk is, el nem csüggedtünk. Itt nyilvánult a nemzeti erő szívóssága legjobban. Felvettük a munka, az alkotás terheit

vállainkra, s roskadozva bár, de szünet nélkül, kitartással hordtuk a rögöket előhaladásunk épületéhez, melyet felemelni erős akaratunk ösztönzött.

Lassabban haladtunk az alkotás nagy munkájában, mint mások, Kevesebbet mutathatunk fel a közművelődési s közgazdasági fejlődést biztosító alkotásokból, mint mások; de több volt az alkotni valónk, mint azoknak, kik gyorsabban haladtak, s magunkra voltunk hagyva, nem mint azok, kik többet alkottak, mint mi.

Alig van vármegyénknek egy porszeme is, melyhez az állami alkotás emléke, dicsősége fűződik; s alig hullott alá a dúsán terített asztalokról az áldozatoknak csak morzsája is.

Erőfeszítő tevékenységben telt el állami életünk újabb folyama.

Áldozatokat áldozatokra halmoztunk. Csak így tarthattunk lépést a haladókkal, kik erejüket ipari, kereskedelmi fejlődöttség helyzetükből könnyebben növelhették; kiknek már iskolák, magasabb tanintézetek, szervezettebb társadalmi, közgazdasági viszonyok előnyei állottak támogatásukra készen.

Nekünk teremteni kellett mindent, s azok is melyeket már találtunk, nem elégíthették ki korszerű igényeket. A szorosan vett népnevelés határain túl, a közművelődés terén alig jutottunk, közgazdasági érdekeink szolgálatára eszközöket, intézményeket alig találunk.

Ma már három évtized munkássága után jelentékeny előhaladást mutathatunk fel a fejlődés minden terén, s e három évtizedránk nézve az erőfeszítés az áldozatok korszaka volt.

Vajjon elértünk-e az erőfeszítés, az áldozatok határvonalához.

Nem! Feladatainkat korántsem oldottuk meg. Előhaladásunk nem jutott még oly talajra, honnan tovább járhat erőfeszítő munkásság és áldozatok nélkül is. Nekünk még mindig dolgozunk kell a múltért is, nemcsak a jövőért, s áldozunk kell sokat, hogy jövőnket biztosíthassuk s oly felvirágozást, jóllétet teremthessünk, mely a megrázkódtatásoknak is képes legyen ellentállani, s melyet ne veszélyeztessen idők folyamán felmerülő szerencsétlenség.

Alkotnunk kell sokat a mi hiányzik, javítanunk, fejlesztenünk kell sokat, míg meg van. Munkásságunk nem szünetelhet, áldozatkészségünk forrása ki nem apadhat.

Tisztában kell lennünk azzal, hogy társadalmi fejlődésünk áldozatainkra van utalva, s közeletünk is csak áldozataink által fejlődhetik. Tisztában kell lennünk azzal, hogy közművelődési, közgazdasági, közegészségi érdekeink áldozatokat követelnek, s nem sok reménnyel támaszkodhatunk másokra, csak magunkra, hiszen látjuk, hogy maga az állam is áldozatainkból táplálkozik, alkotásait áldozatkészségünk alapjára rakja le.

Áldoznunk kell a közjóért, előhaladásunkért, habár kimerülésünk réme már-már küszöbünkhöz közeleg, áldoznunk kell, mert nincs kire támaszkodnunk, áldoznunk kell, mert jövőnket csak az áldozatok biztosíthatják.

Ezred éves ünnep Szarvason,

Szarvason e hó 9-én vették kezdetüket a milleniumi ünnepségek; az iskolák ünnepével.

E napon minden iskolánk felekezeti külömbőség nélkül ünnepelte az ezredéves évfordulót.

A tegnap végbement iskolai ünnepségen a tanulók hazafias költeményeket szavaltak s a tanítók ismertető beszédet tartottak a nagy nap jelentőségéről.

Az iskolák ünnepét követi ma d. e. 9 órakor az egyházak ünnepe. Összes templomainkban ünnepi hálaadó istentisztelet lesz a mai

napon tartva, melyen az összes hatóság részt fog venni.

A mai ünnepség programját a következőkben ismertetjük:

Gyülekezés d. u. 2 órakor a Kossuth-tér kis piaci részén I—X oszlopba, 8-as sorokkal arccal a róm. kath. templom felé fordulva, A körmenetben részt vevő testületek, iskolák saját helyiségükből zászló alatt indulnak s a kispiacon felállított római számos oszlopukat elérve bekanyarodnak s azt balról hagyják el a Beliczey utról jövet. Megállás után hátra-a r c z! Tehát a testületek kiinduláskor úgy sorakoznak 8-as sorokba, hogy az oszlop elé érve az legyen elől, a melyik a körmenetben hátul leend

Ének.

A Hymnus 1-ső versét a jelenlevők Adám Rezső főgymn. zenetanár dirigálása és az első zenekar kísérete mellett mindnyájan eléneklék.

Indulás a Rákóczy indulóra.

I. oszlop, Rendező Szvák Mihály.

Elöl megy a város hajduja a város zászlajával; 500 tagu vegyes dalkar a dalárda és társaskör zászlajával; 150 ismétlő iskolás leány; 80 leánynöveldei tag, 60 disztornász. — 790 tag.

II. oszlop, Rendező Sinkovits István.

(Találkozik a II. sz. oszlopnál $\frac{3}{4}$ 2 órakor.) Ridegh 195, Filyó 82, Demcsák 148, Bobcsék 80, Glück 45, Szeltman 33, izr. orthodox iskola 30, Czirbusz 60 iskolás növendékekkel. 674 tag.

III. oszlop, Rendező Deák Ferencz.

(Találkozik a III. sz. oszlopnál $\frac{3}{4}$ 2 órakor.) Molnár 106, Szabó 74, Lichtenwärther 108, Boros 89, Benczur 74, Paulenda 40, Moravcsik 74 iskolás növendékekkel. — 565 tag.

IV. oszlop, Rendező K. Szabó Lajos.

(Találkozik a ev. templom előtt fél 2-kor.) Bodnár Endre 104, Sziráczky 116, Benka P. 140, Mocskónyi Á. 59. Dankó 147 iskolással. — 566.

V. oszlop, Rendező Kourád János.

(Találkozik Fisbein előtt a Kossuth-téren $\frac{3}{4}$ 2 kor.)

Sinkovits 87, Brózik K. 140, Laukó 140 növendékekkel, 367 tag.

VI. oszlop, Rendező Gál János ifju.

(Találkozik az ártézi kut keleti oldala felől $\frac{3}{4}$ 2 kor.)

Palkovits 118, Rohoska 134, Csernák 130 iskolással — 382 tag.

VII. oszlop, Rendező. Pálka György.

(Találkozik a főgymn. előtt fél 2 kor.) Iparos tanoncok 210 Gyakorló iskola 37, főgymnasium élén a tanárkarral 340. — 587 tag.

VIII. oszlop, Rendező Gyurik Pál.

(Találkozik a városházán fél 2 órakor. A főszolgabíró hajduja díszben, Szarvas község előjárósága élén a főszolgabíróval egyház, városi képviselő; a tűzoltó egyesület két képviselője, gazdaleányok és ifjak.

IX. oszlop, Rendező Bárány Béla.

(Találkozik a IX. számú oszlop mögött $\frac{3}{4}$ 2 kor.)

Kaszinó, vasuti tisztviselők, értelmiség, népkör, ó-szöllői olvasó egyesület, kereskedő testület, függetlenségi kör.

X. oszlop, Rendező Hipszky Endre.

(Találkozik az X. számú oszlop mögött $\frac{3}{4}$ 2 kor.)

Ipartestület, iparosleányok, iparos ifjak önképző köre, polgári kör, zenekar.

Utirány.

A Beliczey utca, ev. nagytemplom, Kossuth-utca, takarékpénztár, Sas vendéglő, a kinduló hely.

Körmenet után.

1. Ének. Ima a hazáért, vegyeskar, Mehultól.
2. Moravcsik József tanító beszél a gyermekekhez.
3. Honfidal. Lorenzlől; énekkar.

4. Benka Gyula főgymn. igazgató beszédét tart a felnőtt közönségnek.

5. Ezredévi induló; énekkar.

6. Szózat; mindnyájan éneklék. Az összes dalokat Adámy Rezső főgymn. zenetanár tanította be s ő vezeti.

Eloszlás; a Hunyady indulóra.

A nép a kath. templom keleti oldalához vonul, hol a szegényebbek számára uzsonna vár. Kiosztja Gólián Soma jegyző, és Veles Tamás esküdt. Poharat a vendég hozzon magával. Az ifjúság az ártézi kut táján 3 csoportban tánczol. A testületek haza vonulnak rendben. Az iskolás gyermekek II—V oszlop, helyben maradnak kalácsuk átvétele végett.

Mulatság v é g e 7 órákor este.

Rossz idő esetén a körmenet elhalasztatik egy hétre, de az uzsonna és bor minden esetben kiosztatik a jelzett helyen 4 órákor, hol 2 sátor épül. A gyermekeknek iskolájukba küldetik a kalács.

Szarvas, 1896. május 5.

A rendezőség.

Ujdonságok.

— **Meghívó.** Szarvas város képviselőtestülete a honalapítás ezredik évfordulója alkalmából 1896-ik évi május hó 10-én reggel pontban 8 órákor ünnepi közgyűlést tart, melyre a képviselő urat tisztelettel meghívom. Szarvas, 1896. évi május hó 8-án. Melis János bíró. Táragsorozat: 1. Rövid megnyitó beszéd Dancs Béla elsőjegyző által. 2. A képviselőtestületi közgyűlés f. évi 45-ik számú határozata értelmében, névszerinti megszavazása a szegényebb közönség megvédésére szánt 800 frtnak. Megszavazása a népiskolai növendékek között kiosztott 5000 drb. emlékkönyv árának 250 frtnak. Megszavazása a népiskoláknak kiosztott 35 drb. czimeres nemzeti lobogó árának 133 frtnak. Megszavazása a 4-ik óvoda felállításához szükséges 520 frtnyi összegnek. Megszavazása az elaggottak és ügyefogyottak részére felállítandó menedékház költségeinek 3000 frt. 3. A képviselőtestület négy küldöttségben vesz részt a szarvasi négy hitfelekezet templomaiban megtartandó hálaadó isteni tiszteleteken.

— **Lemondás.** Ribárszky Pál városi mérnök ezen állásáról lemondott.

— **Hazafias adomány.** Ifj. Dérczy Péter a szarvasi Magincez féle tanyai iskola növendékeinek a millenáris ünnepély alkalmából 3 frtot küldött egy kis szítmény felére, a miért az illető iskolaszék és ez iskolának tanítója Paulenda János hálás köszönetüket fejezik ki.

— **Milleniumi faültetés.** Lapunk mult számában jelzett milleniumi ünnepély a Bárány Béla örhalom alatti szőlőjében ünnepélyesen megtartott. Az ünnepélyes faültetés alkalmából Kovács József és Gólián Soma lelkes beszédet intéztek a jelenlévőkhöz, melyet a jelenlévő hölgyek és férfiak hatalmasan megjeleneztek. Az ünnepélyes faültetést barátságos és kedélyes vacsora követte, melyen a „Strázs halom“ Árpád halomnak kereszteltetett.

— **Képviselői közgyűlés.** Folyó hó 7-én városi képviselőtünk közgyűlést tartott; melynek folyamán az 1897. évi községi közmunka összeírása elrendeltetett. Az összeírás foganatosításával Salacz József jegyző biztatott meg. A közmunka mérve marad a régi. — Ribárszky Pál városi mérnök-számvevő hivataláról, előnyösebb állásra való meghívása folytán lemondván, a lemondás elfogadtatott. Benne egy valóban szakképzett ambiciózus mérnököt veszítettünk el. A lemondott mérnök új állását augusztus hóban fogja elfoglalni. Aziránt tétetvén indítvány, hogy a „Morgó“ utcza neve „Andrássy“ utczára és a „Kis“ utcza neve „Lehel“ utczára változtassék, a községi előjáróság ezen indítványt elfogadta. A községi rendőrök újból kérelmezték fizetésük telemelését, de a képviselőlet ezzel ismét elutasította őket. Janurik Mátyás és társai folyamodványára elhatározatott, hogy a községi téglá és cserépgyár és örhalom alatti földeken keresztül vezető gyalogut beültetik.

— **Kondorosan** máj. 10-én tartatik a milleniumi ünnepély, megelőző estén kivilágítás és tér-zene. Másnap reggel a négy iskola növendékei bejárják a községet. Kilenec órákor hálaadó istentisztelet a templomokban. Délután az iskolások ünnepélye a piac téren. A község megvendégeli a gyermekeket: pogácsa, paprikás és kenyérrrel. A piac téren emelvény és sátor lesz felállítva. Este társas vacsora. Dél előtt még képviselői diszgyűlés

az ártézi kútnak és utcák világitásának megszavazása. Ebből látható, hogy az ünnepély szépnek ígérkezik csak az időjárás is kedvező legyen.

— **Milleniumi isteni tisztelet.** Folyó hó 10-én ezredéves emlékünnepeünknön az evang. egyháznál d. e. egy negyed 9. órákor és a róm. kath. egyháznál d. e. 10 órákor tartatik meg az ünnepélyes isteni tisztelet.

— **Emlékkönyvek kiosztása.** Folyó hó 8-án osztották ki a város összes iskolái részére a Benka Gyula főgymnásiumi igazgató által szerkesztett emlékkönyveket, mintegy 5000 darabot.

— **Figyelemztetés** Tapasztaltatván, hogy egyes háztulajdonosok előzetes bejelentés és engedély nélkül teljesítenek építkezéseket a járási főszolgabíró úr meghagyása folytán figyelemztetnek a háztulajdonosok, hogy a szándékolt építkezéseket, legyenek azok akár újból építések akár javítások az előjárásnál idejekorán, mindenesetre pedig az építés megkezdése előtt bejelenteni el ne mulasszák, mert ellenkező esetben az építkezési szabályrendelet elleni kihágás miatt bírságotlatni fognak. Az előjáróság.

Az ezredéves kiállítás mintegy 290 épületei közt tagadhatatlanul a legoriginálisabb a Mauthner Ödön budapesti magkereskedő pavillonja. Ez olyan eredeti, a minőt semmiféle világkiállításon még nem láttunk. Látni kell azt a sajátos vadregényes külsejű épületet, mely vakolat helyett egész egészében fakéreggel van borítva. A közeledőt már száz lépésről a díszes kis benyíllóert remek tökéletességi virágainak kellemes illatára fogadja, de csak közelebb érve észleli, hogy az ebben a pavillonban és előtte folyton tolongó néparadattól vajmi nehéz a pavillonba bejutni. Benn a pavillonban látjuk a szakavatott rendező kéz művét; magvak kristályüveg tartókba rendezve s minden konyhakerti és virágmag-fajta mellett ragyogó színekben festett természetű ábráját, majd üvegszekrényekbe helyezett frappans hűségű, természetes nagyságu termények modelljeit. A páratlan tökéletességi és tisztaságu gazdasági magvak egyetemben a természetben csoportosított növényekkel, valamint az ezen pavillonban kiállított ritkább magvak gyűjteménye méltó tanulmánytárgyai a gazdának, kertésznek és a természet kedvelőjének egyaránt.

Ezer év verseiben. Van egy újság Budapesten, a mely egymaga képviseli a magyar zsurnalisztikában a legelső hírlapirodalomnak, a francziákénak minden szellemességét, találmányosságát, ötleteken való gazdagságát. A „Fővárosi Lapok“ ez, Porzolt Kálmán napilapja. Jól megfigyeltük másfél év óta, mióta az újság a mostani szerkesztő vezetése alatt áll, hogy mily gyorsasággal és biztossággal emelkedik a lap minden más társa fölé, mennyi eredeti ötlete talál visszhangra olvasóinak egyre növekvő körében és számos újítását, mint követik a többi lapok is. A régebbieket nem is említjük, csak úgy sommásan emlékeztetünk meg róla, hogy minden vasárnap szépen illusztrált mellékletében (illusztrált napilap: ez is csak a francziáknál volt meg eddig) mutatja be a hét legaktuálisabb eseményeit, ezer új vonással, pompás ötletekkel. A mult héten — mivel a készülő kiállítás öröme jobban reklám czélok szolgálatában egyre-másra jelentek meg gyarló és drága budapesti kalauzok, — vasárnapi mellékletül egy teljes budapesti kalauzt adott olvasóinak, megbízhatóbbat és korrektebbet, mint a többiek voltak. Ezen a héten pedig, a magyarság legnagyobb ünnepe alkalmából, a földön töltött dicsőséges ezer esztendőnk történetét iratta meg verseiben a magyar nemzet legjelesebb költőivel. Ez a gyűjtemény, **Ezer év verseiben** ezimen nagyon jelentős, mint irodalmi vállalkozás is; a magyar irodalomban nem tudunk ehhez fogható s ilyen értékes gyűjteményt. Ezer év költészete. Nincs más lap, nincs olyan irodalmi testület, mely így meg tudná szólaltatni a magyar költők legjavát, mint azt most a „Fővárosi Lapok“ tette. Csak röviden ismertetjük ennek a szép gyűjteménynek a tartalmát; úgy is el kell olvasnia az egészet annak, a ki igazában élvezni akarja. Az előhangot ehhez a versekbe foglalt Ezer évhez Kozma Andor írta igen szépen. A honfoglalásról Szabó Endre mond éneket. Gabányi Árpád pedig Ába Sámuel királyról ír. Váradi Antal Szent Lászlót zengi meg, Ábrányi Emil Könyves Kálmán korát énekl meg. Jakab Ödönt IV. Béla emléke lekesitette dalra, Szalay Fuzinát is. Szent Margit királykisasszonyról, Palágyi Lajos költeménye szól, Kun László királyról Tolnai Lajos írt. A Hunyady kor költőkrónikásaiul szegődtek Palágyi Lajos, a ki Hunyady özvegyéről dalolt, aztán Bartók Lajos és Dalmady Győző, a kik Mátyás királyt dicsőítették versükben, Dózsa György történetét Szabó Sándor mondta el, a törvényhozó Verbóczy Istvánt pedig Bekesics Gusztáv énekl meg. A magyar vallás-dicsérete Szabalecska Istvánt szövegezte meg, Zrínyi Ilona emléket Torkos László dicsőíti, a kurucz időknek Endrédi Sándor a költője. Sas Ede Mária Teréziáról mond éneket és Széchenyi István nagyságát magasztalja, Makai Emil a mi királynekről írta meg költeményét. Az új korszak

törökveit Lipcsey Ádám foglalta dalába, s az elmult ezer esztendőért Pósa Lajos mond köszönetet milliók nevében az alkotónak. — Mind elsőrangú írói név, büszkesége a magyar irodalomnak és mind kitűnő el nem muló értékű költemény. Az egész gyűjtemény méltó arra, hogy minden magyar család megismerje, minden iskolásfiu szavalja. Azt hisszük nem kerülte el ez a páratlan költői alkotás gimnásiumunk derék igazgatójának figyelmét sem; s ismerve az ő hazafias érzületét, bizton reméljük, hogy meg fogja szerezni ezt a gyűjteményt minél több példányban, olvastatja, megtanultatja az iskolában, ez úton is igyekeztén hazafiasságot csöptetni az ifjúság kebelébe. Mi a magunk részéről annak örvendünk leginkább, hogy ezt a gyűjteményt, melyet létrehozni irodalmi társaságainknak lett volna kötelessége, egy kollégának, egy ezertéle aktuális munkájában táradó napilap hozta létre, a Fővárosi Lapok. A hírszolgálat nagy munkájában ez a lap szakított magának időt arra, hogy ilyen nemzeti nagy czélunk is szolgáljon. A sok dicséretésnek nem vagyunk barátai; most is elég, ha annyit mondunk: ilyen millenárius meglepetést csak a Fővárosi Lapoktól mertünk várni, ő tőle pedig el is vártuk ezt. Mert megszoktuk már ettől a laptól, hogy a mint hírszolgálatában leggyorsabb és legpontosabb, politikájában legbecsületesebb és legmagyarabb, hangjában legszellemebb és legöltetesebb, úgy meglepetéseiben legalkalomszerűbb. Országos kaczajt keltett sokszor, mikor kifigurázta a nagyképi, léha dolgokat; most az egész ország komoly elismerésére tarthat számot, mikor a legnagyobb dologról, a millenniumról ilyen nagyszerű, értékes formában emlékszik meg. Hiszen ez az újságírás titka, ez a Fővárosi Lapok nagy sikereinek a kulcsa: megtalálja mindig a kellő hangot, a melyen írnia kell. Kigunyolja a nagyképi furcsaságokat, komolyan és tisztelettel szól a nemzet nagy eszméiről: és mindkét esetben élénken, érdekesen adja elő olvasóinak mondani valóit. A versekben írt ezer évet még egyszer a legjobb meggyőződéssük szerint ajánljuk olvasóinknak. Meg lehet ingyen szerezni a Fővárosi Lapok kiadóhivatalában (Budapest, Ferencz-tér 4.); mert minden előfizető ingyen kapja; ugyanitt lehet előfizetni erre az újságra, melynek előfizetési ára — minden melléklet, illusztráció és egyéb kedvezmény daczára — egy krajczárral sem drágább, mint a többi lapoké.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

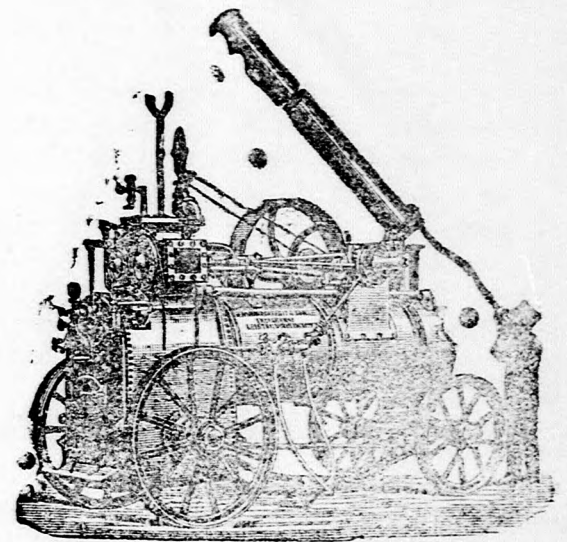
SZIKES ANTAL.

Társ-szerkesztő: **MIHÁLYI JÓZSEF.**

KOTZÓ PÁL

gépészmérnök.

Budapest, Üllőiút 18. sz. alatt.

Ajánl 2 $\frac{1}{2}$, 3, 3 $\frac{1}{2}$ és 4 lóerejű

Szöges cséplő készleteket

Továbbá 5, 6, 8, 10 és 12 lóerejű

sines gözcséplőkészleteket

hosszú szalmarázókkal, alsó szelelővel és rendkívül nagy felületű rostákkal, árpahélyezővel és választóhengerrel

Fa- és szénfűtésű és eredeti szalmafűtő

gőzmozgonyokat

Továbbá **R. GARRET & SONS** felülmulhatatlan 40% tüzelő anyag megtakarítható.

Compound gőzmozgonyok,

s a legjobbnak elismert **brandtfordi önműködő amerikai kéveköto aratógépeket.** Eredeti amerikai szénagyűjtőt 1 vagy 2 ló befogására alkalmazható kombinált ruddal. **Sorvető- és szorvető gépeket** és mindennemű egyéb kisebb gazdasági gépeket.

Jutányos árak! — kedvező feltételek!

Vidéki ügynökök kerestetnek.

P S E R H O F E R J.-f é l e

gyogyszertár.

BÉCSBEN, I, KER. SINGERSTRASSE 15. SZ. A. „ZUM GOLDENEN REICHSAPFEL“.

Vértisztító labdacok, ezeltől általános labdacok neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszertől ne volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacok háziszertül ajánlatnak és ajánlattak minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésből és székre-edésből erednek: mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértululások, aranyér, béltéllenség s hasonló betegségeknek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénység és az abból eredő bajknál is: így sápkornál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legcékegyebb fájdalmat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermek által is mind n aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálaíratból, melyet e labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségeik után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacokat egyszer használta, még vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. április hó 30-án.

Tisztelt Pserhofer ur! Legyen olyan szives és küldjön nekem ismét 15. tekercset az ön felülmúlhatlan vértisztító labdacsaiból utánvétellel. Fogadja ez uton is legmélyebb köszönetemet labdacsaí csodáhatásáért.

Maradok teljés tisztelettel Pawlistik Ferencz, Köln, Lindenthal.

Hrasche, Földnik mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Tekintetes úr! Isten akarta volt, hogy az ön labdacsaí kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: En gyermekágyban meghültem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatra méltó labdacsaí engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacok engem is tökéletesen kifognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére szolgáltak.

Knific Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én.

Mélyen tisztelt úr! A legforróbb köszönetemet mondom ezennel Önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vizkórságban, már életét is megunta, melyről egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az ön kitűnő vértisztító labdacsaiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.

Legfőbb tisztelettel Weinczettel Josefa.

Eichengraberamt, Gfohl mellett, 1889. márc. 27-én.

Tekintetes úr! Alulírott ismétlen kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitűnő labdacsaiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésemet kifejezni ezen labdacok értéke felett és azokat, a hol csak alkalmam nyílik a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszészerintí használására Önt ezennel felhatalmazom.

Teljés tisztelettel Hahn Ignác.

T. úr! Felkérem, miszerint az ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdacsaínak köszönhetem, hogy egy gyomorbajtól, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacok nálam sohasem fognak kifogni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacok csakis a Pserhofer J.-féle, az „arany birodalmi almához“ címzett gyogyszertárban, Bécsben, I, Singer-strasse 15. sz. a. készítenek valódi mirőségben s egy 15 szem labdacot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazatik, 1 frt 5 krba kerül, bérmentellen utánvételi küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbi beküldésénél (mi legjobban posta-utalványon 2 frt 30 tetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr. 2 csomag eszközlőkr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedésük következtében ezen labdacok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kéretik csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. névaláírásával fekete színben és minden egyes doboz fedele aláírással vörös színben van ellátva.

Bernhard-féle alpesifü liquor Bernhard W. O.-tól Bregenzban 1 egész üveg 2 frt 60 kr. 1 fé üveg 1 frt 40 kr. 1 negyed üveg 70 kr.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatása legjobb szer, minden köszvényes és csuszos bajok u. m. gerincz-agy bántalom, tagszagatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főtájás, fülzaggatás stb. ellen 1 frt 20 kr.

Tannonchinin hajkenőcs Pserhofer J.-től. Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított szelencével 2 frt.

Általános tapasz Studel tanártól. Utés és szúrás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkukac, sebes vagy gyuladt-mell vagy más ily bajknál, mint kitűnő szer lön kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fagybalzsam Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsöggel 40 krajcár. Bérmentve 65 kr.

Utifünevdy egy általánosan ismert kitűnő háziszert, hurut, rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen 1 üvegecske ára 50 kr., 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Élet-esszencia (prágai csöppek) megromlott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziszert, 1 üvegesével 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító-só Buirich A. W.-től. Kitűnő háziszert a rossz emésztés minden következményei u. m. főtájás, szédülés, gyomorgörcs gyomorhév, aranyér, dugulás stb. ellen 1 csomag ára 1 frt.

Angol csodabalsam egy üveg 50 krajcár, egy kis üveg 12 krajcár.

Por a lábizzadás ellen, Ezen por megszünteti a lábizzadást s az által képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábbelit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. bérmentve 75 kr.

Golyva-balsam kitűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 kr. bérmentes küldéssel 65 krajcár.

Stoll Kola-készítményei, kitűnő szer az idegek erősítésére gyomorbajoknál és a belek megbetegülésénél. 1 liter Kola-elixir vagy bor 3 forint egy fél liter 1 frt 60 kr., 1 negyed liter 85 kr. Császár-Kola-olixir 5 frt 50 kr. 3 frt és 1 frt 60 kros palackokban.

Mia-Poko kiváló szer egyoldalú fejfájás, fogfájás, rheuma stb. ellen.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül, az osztrák lapokban hirdett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerezhetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközölnetnek, ha a pénzüsszeg előre küldetik, nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek. Budapestben kapható: **Török József** gyógyszerész úrnál, Király-utca 12. szám.

EGGER A és FIA
gyogyszertára
a „Birodalmi Nádorhoz“
Váci körut 17.

Heintze Károly
Budapest, Szervita-tér 3.
Sürgöny cím: Lottoheintze Budapest.

II. osztályú sorsjegyeknek a III. osztályra való megújítása a II. osztályú sorsjegy visszadása és a megújítási díj befizetésével és pedig:
1/10 sorsjegy 20 — 10 — 2 — 1 — forint
legkésőbb május 2-ig eszközölnö.

Nyeretessorsjegyeket minden magaságban beváltak

Ezen 57 nyeremény közül az utoljára kihuzott kapja a **600 000 korona** jutalomdíjat.

1 jutalomdíj	600 000	korona	600 000	korona
1	400 000	korona	400 000	korona
1	300 000	korona	300 000	korona
1	200 000	korona	200 000	korona
1	100 000	korona	100 000	korona
1	40 000	korona	80 000	korona
1	20 000	korona	40 000	korona
1	10 000	korona	50 000	korona
1	8 000	korona	80 000	korona
1	6 000	korona	204 000	korona
1	2 000	korona	200 000	korona
1	1 000	korona	200 000	korona
1	200	korona	530 000	korona
1	150	korona	3 300 000	korona
25007	nyeremények és jutalom		6284000	korona

III. osztályú vételsorsjegyek árai:
1/10 — 30 — 3 — forint
1/20 — 15 — 1 — forint

Ezen eredeti sorsjegy áron kívül ajánlott levél portója és nyeremény jegyzékért 25 Kr. mellékelendő.
Sorsjegyeket ajánl és szelvével az összegnek postautalványon való előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel.

Utoljára Huzás.
Magyar
OSZTÁLY SORSJÉTEK
Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben
1 MILLIO KORONA.
Huzás naponta
1896 Május 12-től 28-ig.

Nyomatott Szarvason Szikes Antal könyvnyomdájában 1896.